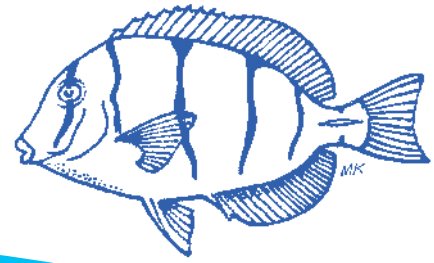
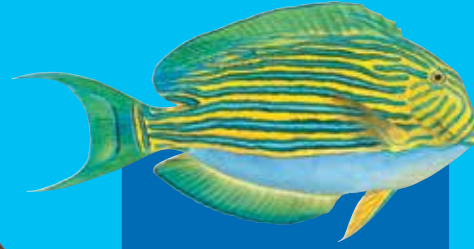

Poket naef fis

Surgeonfish
(Acanthuridae)

Withespotted surgeonfish
(*Acanthurus guttatus*)

Renbo fis
Lined surgeonfish
(*Acanthurus lineatus*)

Black strae poketnaef fis
Convict surgeonfish
(*Acanthurus triostegus*)

Yelo pektrolfin poketnaef fis
Yellowfin surgeonfish
(*Acanthurus xanthopterus*)

Orenj spot poketnaef fis
Striated surgeonfish
(*Ctenochaetus striatus*)

Sanpepa fis
Bluespine surgeonfish
(*Naso unicornis*)

Spisis mo distribiusen

Acanthuridae hemi famli blong ol poketnaef fis, mo ol tang mo yunikonfis. Famli ia i gat 80 spisis we oli laef long solwota long tropik.

Evri poketnaef fis i gat wan or moa sap nil o bled we i stap long tufala saed blong tel blong hem.

Plante poketnaef fis oli medel saes (25 go kasem 40 cm) be sam long ol yunikonfis oli kasem longfala we isave bitim wan mita. Sam spisis oli impoten kaen fis blong kakae olsem ol convict surgeonfish, *Acanthurus triostegus*, ol lined surgeonfish, *Acanthurus lineatus*, mo ol striated surgeonfish *Ctenochaetus striatus*.

Ples we fis i stap long hem mo kakae blong hem

Plante poketnaef fis oli stap long ol ples we igat korel rif mo plante taem oli stap fomem ol bigbigfala grup taem oli stap kakae long ol korel mo ston long ples we wota i salo.

Ol stret ples we i impoten tumas long saekol blong laef blong plante long ol poketnaef fis hemi ol ples we oli stap grup tugeta blong mekem pikinini. Ol maot blong poketnaef fis i smol wetem wan laen blong tut nomo we oli yusum blong skrasem ol plant aot long korel mo ston.

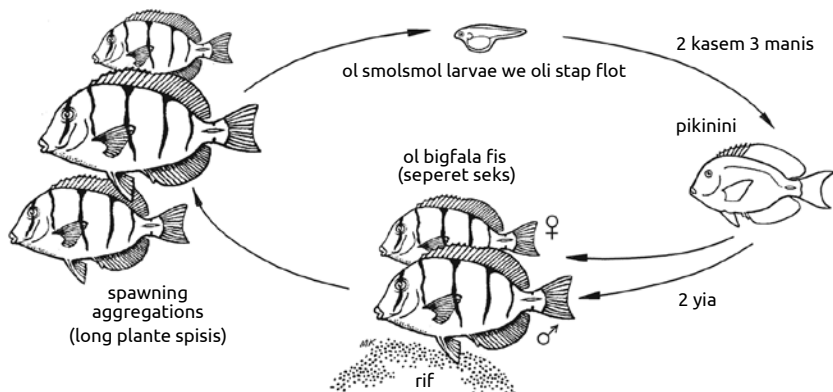
Riprodaksen mo saekol blong laef

Ol poketnaef fis oli gat seperet seks, minim se i gat woman fis mo man fis, mo plante medel saes fis blong spisis ia oli i gat ol laef saekol we klosap i sem mak. Blong givim wan eksampol, mos long ol convict surgeonfish oli kasem 17 sentimita (wetem wan maximam blong 27 sentimita) mo oli save laef go kasem 4 yia o mo. Ol man fis mo ol woman fis i save kasem taem blong mekem pikinini long ol defren saes, olsem woman fis i rere blong mekem pikinini taem hemi klosap maximam saes blong hem taem hemi gat 2 yia.

Plante poketnaef fis oli stap grup tugeta (long ol spawning grup) taem solwota i hot smol mo taem we i gat fulmun. Spawning eria oltaem i stap aot-saed long ej blong rif we i joen wetem aelan o klosap long ol pasis long rif.

Long ol ples blong mekem pikinini, wan woman fis (♀) i save givim aot plante milian blong ol smolmol eg i go long wota, mo olgeta oli fetaloes wetem sperm we ol man fis (♂) i kapsaetem. Ol eg mo sperm ia oli luk waet olsem klaod insaed long solwota mo plante fis oli stap kam blong kakae olgeta. Aot long ol eg we i fetaloes ol smolmol larvae i kamaot mo flot long solwota long 2 kasem 3 manis. Aot long wan taosen eg, anda long wan smolmol larva i save laef blong kam pikinini fis we hemi samting olsem 3 sentimita long longfala blong hem.

Mo aot long wan hundred pikinini fis, anda long wan i save laef blong 2 yia o mo blong kasem taem blong mekem pikinini.

Ol kaen fasin blong manejen we yu save jusum

Nasonal fiseris otoriti long sam aelan blong Pasifik oli putum minimam saes limit long ol poketnaef fis (olsem wan eksampol, wan longfala blong 20 sentimita stat long tip blong maot kasem medel blong tel) be oli no aedentifaem stret spisis we rul ia i aplae long hem. Sapos oli wantem se rul ia i wok gud, oli mas aplaem saes limit long wanwan spisis.

Blong mekem se ol namba blong ol poketnaef fis i save sastenabol i gud blong protektem ol bigfala fis we oli rere blong mekem pikinini. Ol tabu eria we komiuniti i manejen maet oli alaom ol poketnaef fis blong gru, be, from mos long ol spisis oli stap muv aot i go long ol ples blong mekem pikinini, oli no save protektem olgeta fis ia.

From we plante fising komiuniti oli gat sam lokol save long taem mo ples we ol fis i go blong mekem pikinini, i gat sam fasin blong manejen we i posibol, olsem:

- putum wan ban long fising long taem we fis i mekem pikinini; maet oli nidim blong putum sam smol taem nomo blong klosem fising taem ol fis i grup tugeta. Sapos ol spisis blong manejen oli grup tugeta long taem blong fulmun, i gud tumas sapos oli stopem fising long fiu dei bifo mo afta long fulmun.
- putum wan ban long fising long ol ples we ol fis oli stap go grup long hem, we maet hemi aot-saed ej blong rif o klosap long ol pasis.

Ol aksen olsem i save givim sam proteksen long ol fis we oli go blong mekem pikinini. Mo taem ol smolmol larvae oli kamaot long ol eg mo flot long solwota long 2 kasem 3 manis, maet oli go stap long ol rif we i stap raon, inkludim ol fising eria, eespeseli long ples we taed i save pulum olgeta.

Wan nara aksen we komiuniti i save tekem hemi blong putum wan ban long ol net we hol blong olgeta i smol tumas, blong protektem ol pikinini fis.

Fasin blong kasem fis

Long plante long ol fiseris blong kos blong ol aelan blong Pasifik, poketnaef fis i mos impoten grup blong ol fis blong kakae. Oli stap kasem ol fis ia wetem spia, net mo trap. Pikinini fis plante taem oli stap long ol rif long ol bigfala namba mo samtaem ol fisa oli kasem olgeta wetem ol net we hol blong olgeta i smol.

No mata we olgeta oli ol fis blong kakae ol plant, sam blong ol poketnaef fis oli save kasem olgeta wetem huk mo bet. I gat ripot long sam eria se ol poketnaef fis oli save afektem man wetem ciguatera posen. (Lukluk long en blong seksen blong ol toktok blong fiseriss insaed long Gaed blong ol Pepa blong toksave.)

Oli kasem plante long ol poketnaef fis taem oli stap grup tugeta blong mekem pikinini. Kaen fising olsem hemi no gud from ol fis ia oli responsibol blong produisim ol smol fis, we plante bae oli gru mo oli save kasem olgeta long fiuja.

